

Nr. 16 Biografie en ziekte

Jan Saal

Ook al kent ieder mens het gevoel zich na een flinke griep 'beter' te voelen dan voorheen, kan in de regel gesteld worden dat ziek zijn heel vervelend is. Vooral als we zelf, of mensen die ons na staan ernstig of chronisch ziek worden, is het moeilijk om de ziekte te accepteren. Er ontstaat innerlijk verzet en vragen als: 'Waarom ik?', 'Waarom nu?' en 'Waarom deze ziekte?' dringen zich onherroepelijk op. Al zijn veel mensen zich daar niet direct van bewust, er ontstaat in feite een behoefte om inzicht te krijgen omtrent de samenhang tussen de zieke persoon, de ziekte zelf en de omstandigheden. De huidige wetenschap is duidelijk over dit verband. Ze heeft het over erfelijke aanleg, ziekteverwekkers en het 'toeval' (of de 'pech') dat die ziekteverwekkers juist die bepaalde persoon treffen. Zonder hierop iets te willen afdingen, blijft deze verklaring onbevredigend. Want wat is het werkelijke verband tussen de tragiek die met een ernstige ziekte kan samenhangen en de persoon die die ziekte krijgt? Uit sommige religieuze kringen wordt daarop als antwoord gegeven dat ziekte een straf van God is, voor de zonden die door die persoon zijn begaan. Maar dit argument is op zijn zachtst gezegd voor niet-religieuze mensen nogal stigmatiserend. En voor zieke kinderen die nog weinig 'zonden' begaan hebben klinkt het al helemaal niet overtuigend. De diepe vraag 'Waarom krijg ik hier en nu deze ziekte?' blijft dan ook in feite bestaan.

In deze brochure gaat men op deze vraag in en baseert men zich op de visies die voor het eerst duidelijk zijn gegeven door Rudolf Steiner (de grondlegger van de antroposofische wetenschap) omtrent de samenhang tussen 'biografie' en ziekte.

Wat bedoelt men met de term 'biografie'? Letterlijk betekent biografie: een beschrijving van het leven van een bepaalde persoon. We kennen van veel bekende persoonlijkheden zulke geschreven levensverhalen.

De laatste jaren wordt het echter steeds gebruikelijker om, als we het over de menselijke levensloop in zijn algemeenheid hebben, hiervoor de term biografie te gebruiken. Het gaat dan niet alleen om wat iemand in zijn leven heeft gedaan en gepresteerd en wat hem is overkomen, het gaat er dan vooral om wat (bewuste en onbewuste) innerlijke drijfveren zijn, dus wat bij iemand 'past'. In deze brochure wordt het begrip biografie in deze laatste zin gebruikt.